

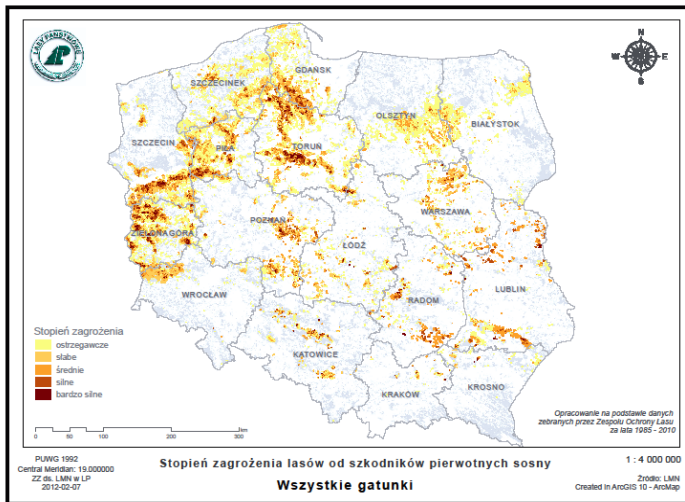

Las Państwowe

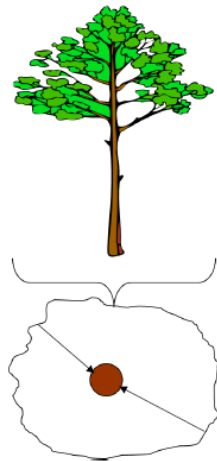

Narada Urzędzeniowa
do projektu urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Pniewy
na lata 2027-2036

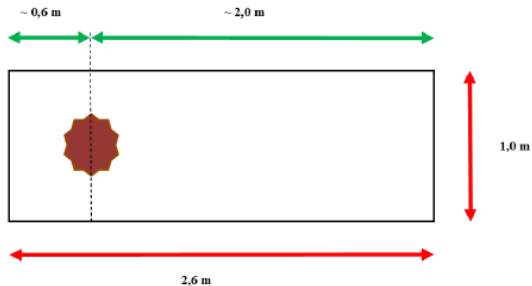
Pniewy, 28.03.2025 r.

Na podstawie potencjalnego zagrożenia od
szkodników pierwotnych sosny oraz
powierzchni obszarów gradacyjnych,
w 2024 r. uaktualniono wykaz stałych
partii kontrolnych, których jest obecnie
wyznaczonych – **40 szt.**

Na terenie Nadleśnictwa Pniewy obowiązującą metodą poszukiwań szkodników pierwotnych sosny jest metoda dwóch drzew.

Ryc. 2c. Schemat wyznaczonej powierzchni próbnej podczas jesiennych poszukiwań szkodników liściożernych sosny metodą dwóch drzew, – drzewo.

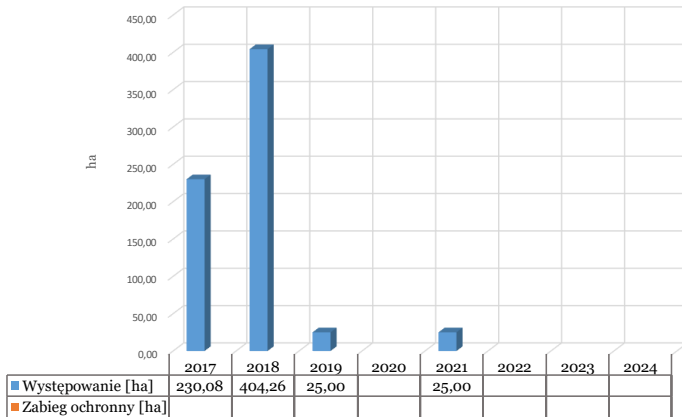
W latach **2017 – 2024** na terenie Nadleśnictwa Pniewy stwierdzano
wzmózone występowanie zaledwie 2 gatunków zaliczanych
do szkodników pierwotnych sosny
☞ **brudnicy mniszki** oraz **boreczników sosnowych**.

Brudnica mniszka *Lymantria monacha*

- występowanie w latach: 2017, 2018, 2019 oraz 2021.

Brudnica mniszka

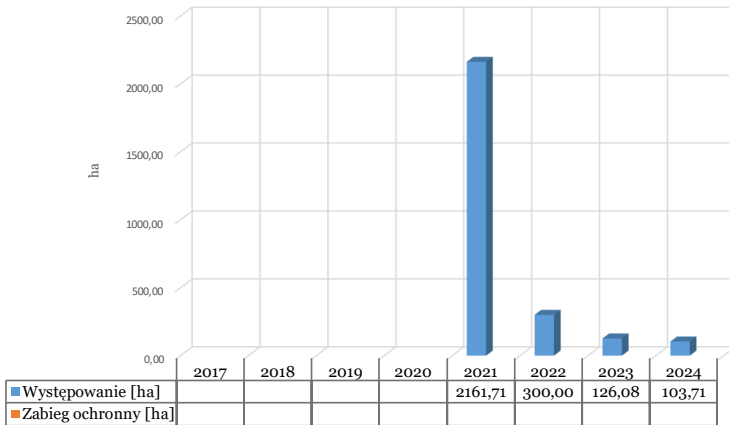

Boreczniki sosnowe *Diprionidae*

- występowanie w latach: 2021, 2022, 2023 oraz 2024.

Boreczniki sosnowe

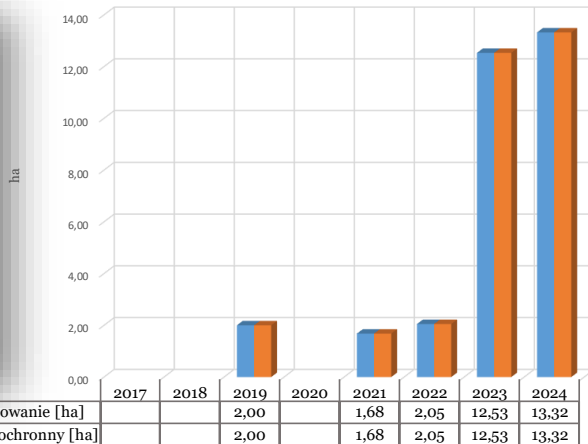
Szkodniki owadzie na gatunkach iglastych:

- ❖ Kornik ostrożebny: 2019 r. / 2021 - 2024 r.
- ❖ Kornik drukarz: 2017 - 2024 r.
- ❖ Kornik modrzewiowiec: 2019 - 2024 r.
- ❖ Przypłaszczek granatek: 2017 - 2024 r.
- ❖ Cetyńce: 2017r./2020r./2022r.

Kornik ostrożny

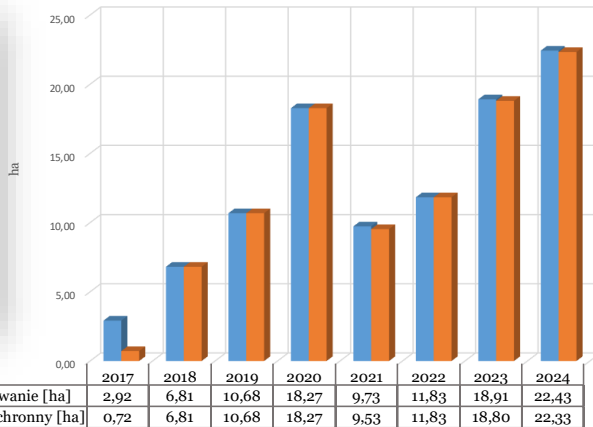

■ Występowanie [ha]			2,00		1,68	2,05	12,53	13,32
■ Zabieg ochronny [ha]			2,00		1,68	2,05	12,53	13,32

Fot. Gilles San Martin

Kornik drukarz

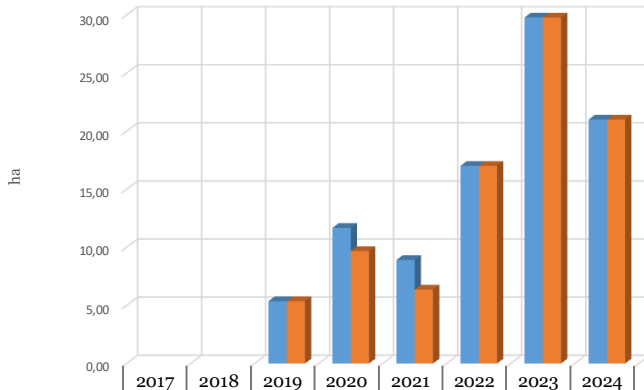

ICONOGRAPHIA COLEOPTERORUM POLONIAE
Copyright © by Lech Borowiec

Fot. Lech Borowiec

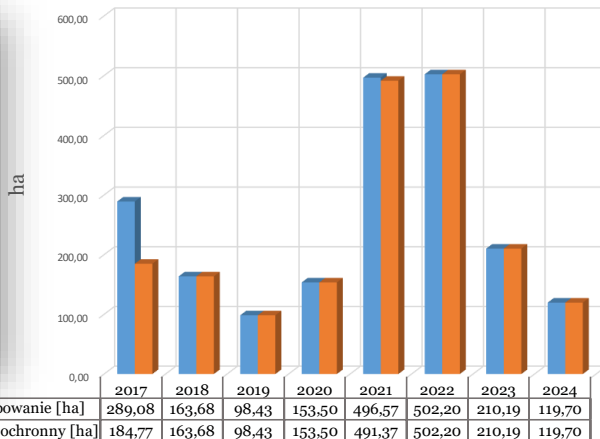
Kornik modrzewiowiec

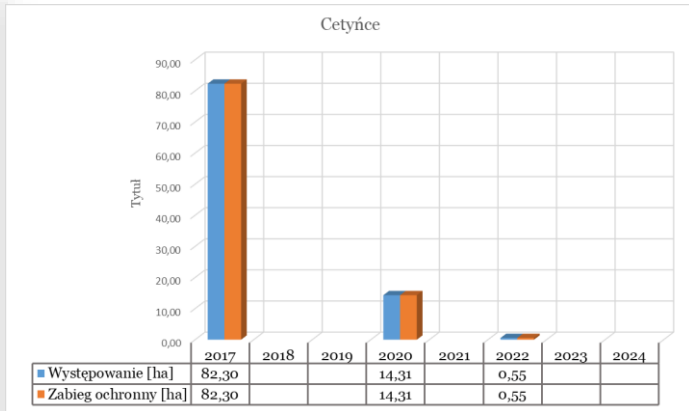

■ Występowanie [ha]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Zabieg ochronny [ha]			5,36	11,67	8,91	17,01	29,78	20,99
			5,36	9,67	6,36	17,01	29,78	20,99

Przyplaszczek granatek

Szkodniki owadzie na gatunkach liściastych:

- ❖ Opiętki: 2019 r. – 2024 r.
- ❖ Hurmak olchowiec: 2017 r./2021r.
- ❖ Wyrynnik dębowiec: 2019 – 2020r. / 2024r.
- ❖ Rozwiertki: 2019 - 2020 r.

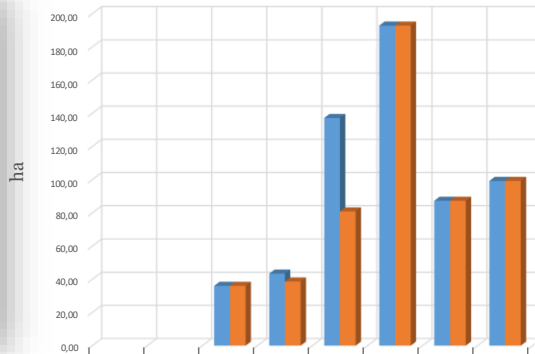

Fot. B. Dudzic

Fot. Jacek Strojny

Opiętki

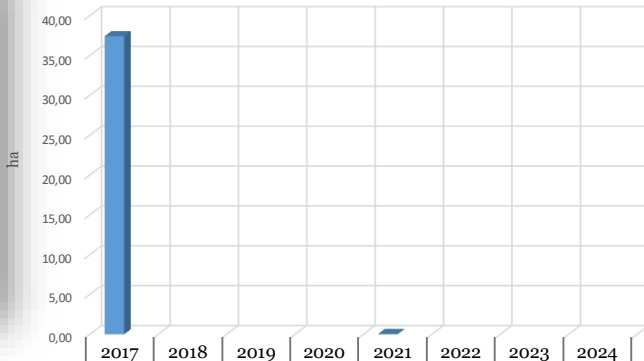

■ Występowanie [ha]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Zabieg ochronny [ha]			36,03	43,40	137,18	192,84	87,30	99,25
			36,03	38,67	80,86	192,84	87,30	99,25

insektarium.net

Hurmak olchowiec

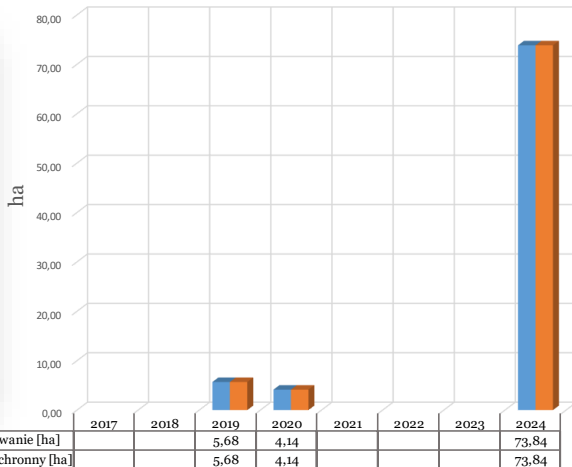

■ Występowanie [ha]	37,40				0,04			
■ Zabieg ochronny [ha]								

Fot. Gilles San Martin

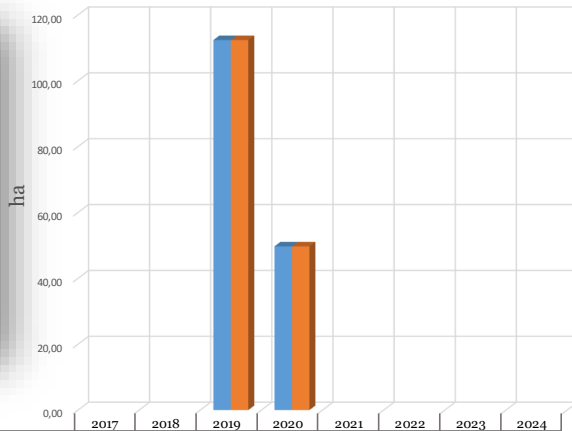
Wyrnnik dębowiec

Fot. Marek W. Kozłowski

Rozwiertki

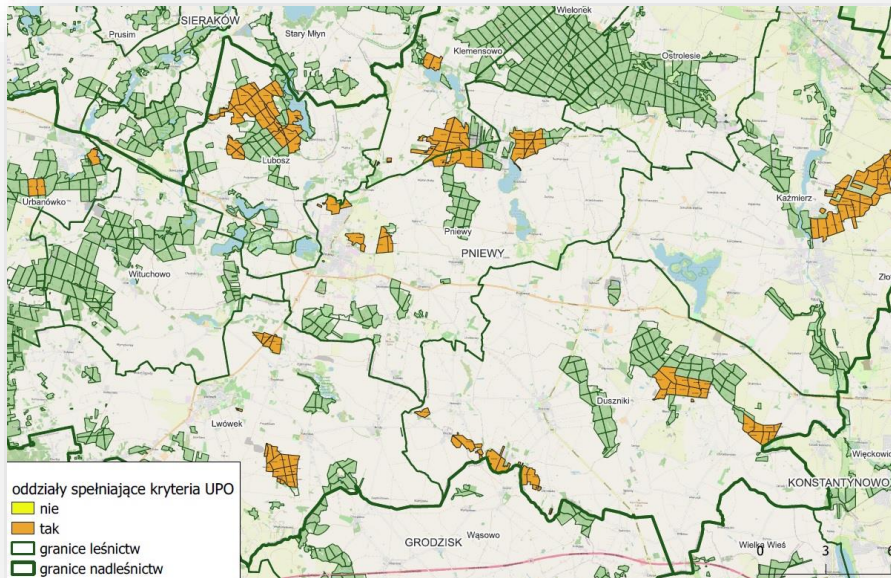
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Występowanie [ha]			112,35	49,72				
■ Zabieg ochronny [ha]			112,35	49,72				

lubaczow.krosno.lasy.gov.pl

Na terenie Nadleśnictwa Pniewy występują obszary uporczywych pędraczysk na powierzchni **2941,88 ha** (124 oddziały).

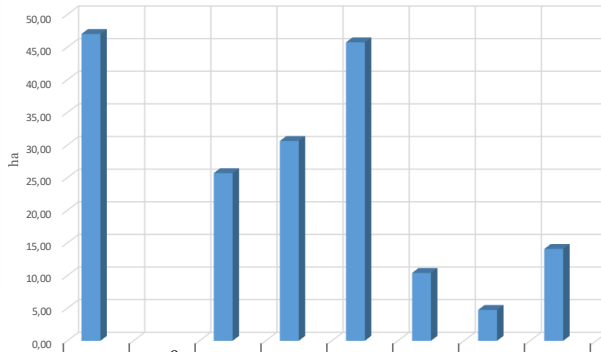
Lista oddziałów leśnych uznanych za uporczywe pędraczyska została zweryfikowana i zaktualizowana 9.02.2024r.

wielun.lodz.lasy.gov.pl

Chrabąszczowate (pędraki)

■ Występowanie [ha]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Zabieg ochronny [ha]								

Zabiegi ograniczające imago chrabąszcza na terenie Nadleśnictwa Pniewy:

- ❖ W **2018** roku na powierzchni 560,40 ha
- ❖ W **2021** roku na powierzchni 691,29 ha, w tym:
 - samolotowy 641,29 ha
 - naziemny 50,00 ha
- ❖ W **2022** roku na powierzchni 930,80 ha, w tym:
 - samolotowy 780,80 ha
 - naziemny 150,00 ha
- ❖ W **2025** roku planowane jest wykonanie kolejnego zabiegu ograniczającego występowanie chrabąszcza majowego.

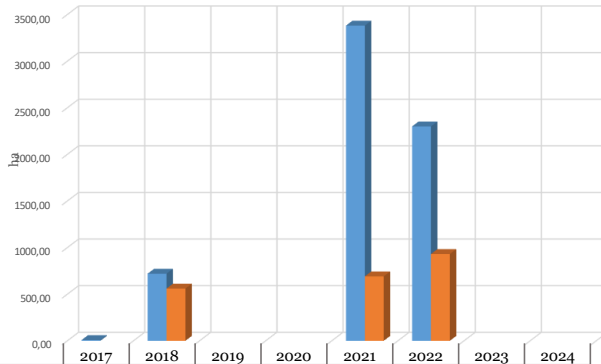

Fot. T. Sikora

fol. Antoni Kasprzak

Chrabąszcze (owady doskonałe)

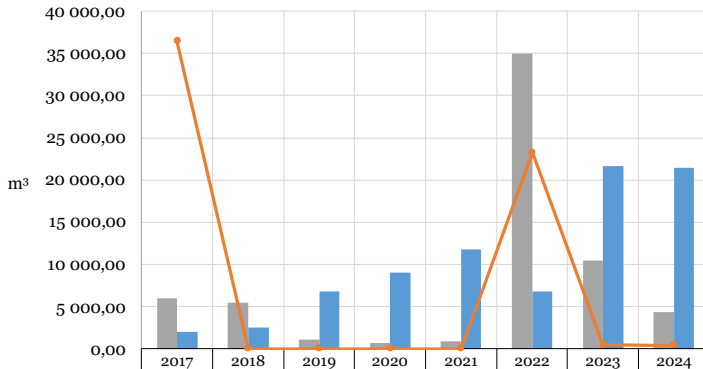
■ Występowanie [ha]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Zabieg ochronny [ha]	7,63	719,99			3381,13	2299,80		
		560,40			691,29	930,80		

Szkody abiotyczne:

- ❖ Wiatr: najistotniejsze szkody w latach **2017 r. i 2022 r**
- ❖ Podtopienia i zalania: **2017 r.**
- ❖ Obniżenie poziomu wód, susza: **2018 r. – 2024 r.**
- ❖ Pożar: 2018 – 2024r.

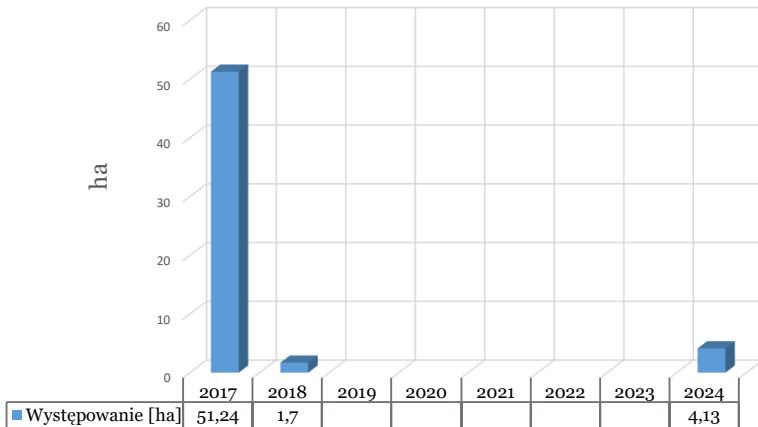

Wiatr

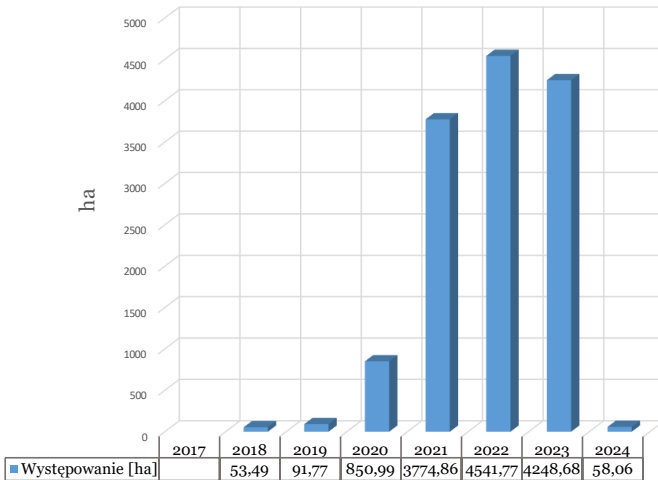

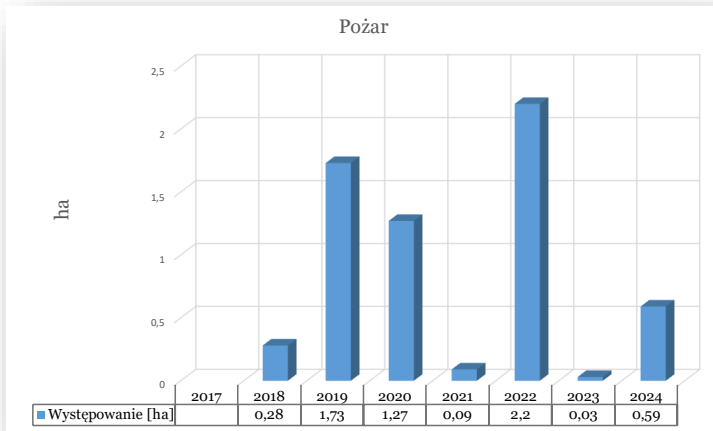
■ Pozyskanie złomów i wywrotów [m³]	6 006,52	5 460,16	1 106,56	681,01	945,15	35 018,65	10 452,01	4 380,04
■ Pozyskanie posuszu [m³]	2 017,71	2 490,34	6 851,40	9 083,53	11 740,73	6 768,84	21 673,85	21 464,39
—●— Występowanie [ha]	163,84					104,73	2,1	1,8

Podtopienia i zalania

Obniżenie poziomu wód, susza

Choroby grzybowe:

- ❖ Huba korzeni: **2017 r. – 2024 r.**
- ❖ Opieńkowa zgnilizna korzeni: **2017 r. – 2024 r.**
- ❖ Zamieranie pędów So: 2017 r./ 2019 r. /2023 r.
- ❖ Zamieranie jesiona: 2017 r./ 2019 r. - 2024 r.
- ❖ Jemioła: **2019 r. – 2024 r.**

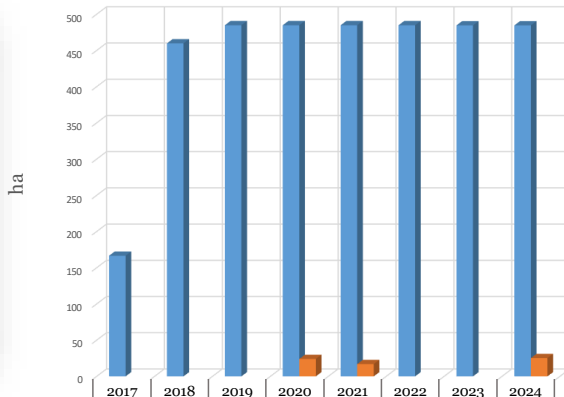

www.zor.zut.edu.pl

Heterobasidion annosum

Huba korzeni

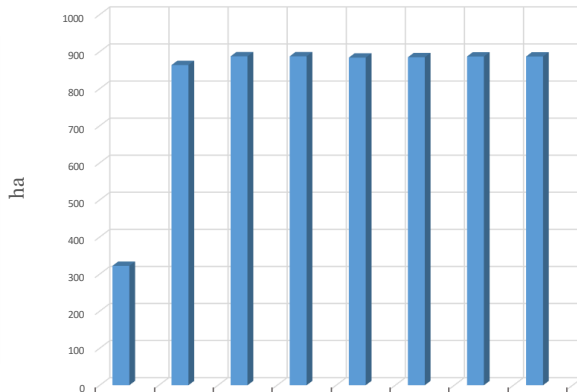

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
■ Występowanie [ha]	166,57	459,78	484,85	484,85	484,85	484,85	484,63	484,63
■ Zabieg ochronny [ha]				24,06	16,95			25,32

www.zollodz.lasy.gov.pl

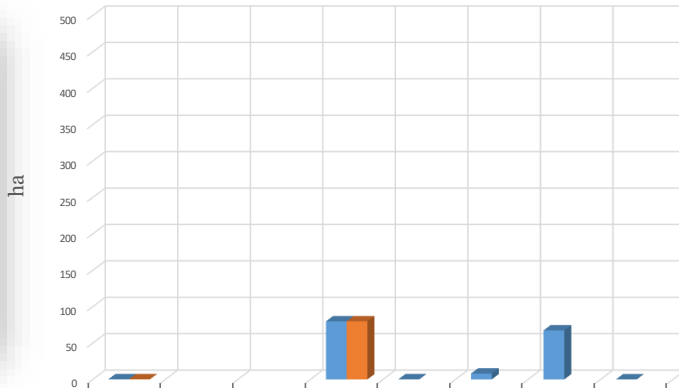
Opieńkowa zgnilizna korzeni

■ Występowanie [ha]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	322,1	863,68	887,27	887,27	883,75	884,77	886,82	886,82
■ Zabieg ochronny [ha]								

Zamieranie pędów So

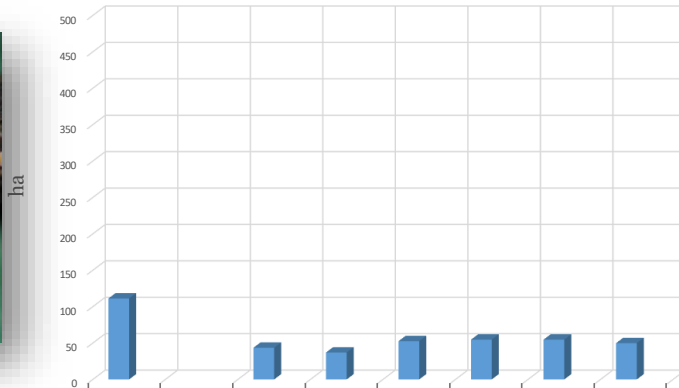

■ Występowanie [ha]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	0,28			79,8	0,3	8,05	67,32	0,12
■ Zabieg ochronny [ha]	0,28			79,8				

Fot. Nenad Keča

Zamieranie jesiona

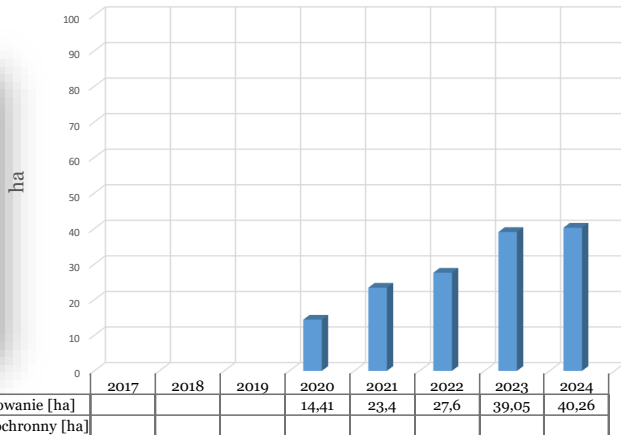

■ Występowanie [ha]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	111,18		43,54	36,99	52,58	54,68	54,68	49,88
■ Zabieg ochronny [ha]								

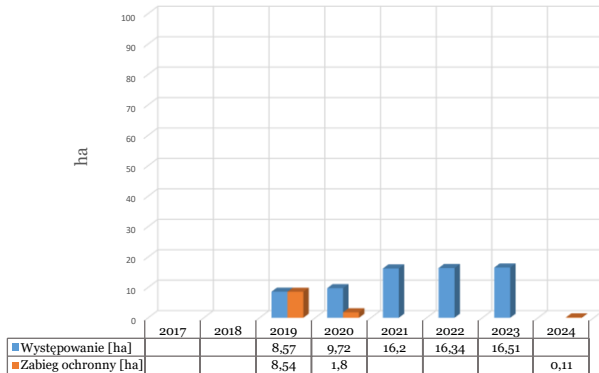

www.gardenersworld.com

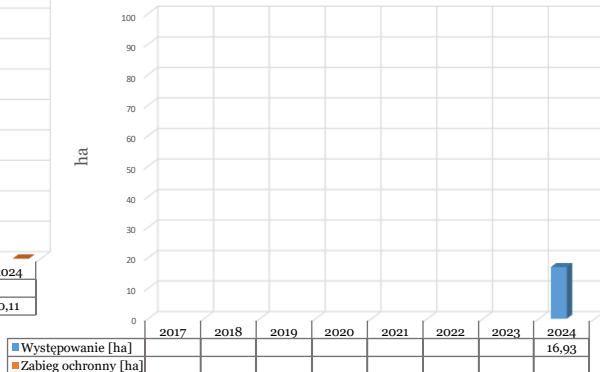
Jemioła na gatunkach liściastych

Jemiola na gatunkach iglastych

Jemiola nasośnie (od 2024r.)

Szkody powodowane przez zwierzynę:

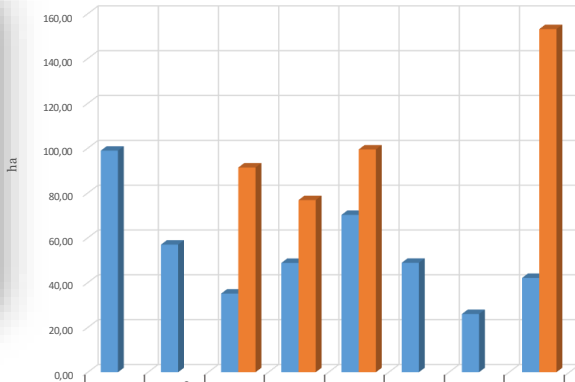
- ❖ Jeleniowate: 2017 r. - 2024 r.
- ❖ Bóbr: 2018 r. - 2024 r.

www.kulik.org.pl

Jeleniowate (*Cervidae*)

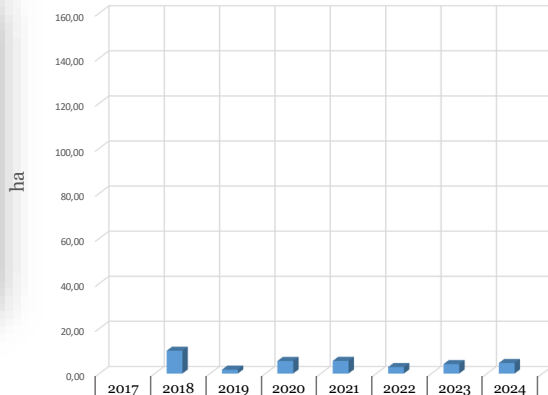

■ Występowanie [ha]	98,86	56,92	35,08	48,76	70,20	48,83	25,97	42,07
■ Zabieg ochronny [ha]			91,35	76,80	99,40			153,11

www.wlin.pl

Bóbr (*Castor fiber*)

■ Występowanie [ha]							
■ Zabieg ochronny [ha]							

Podsumowanie

- Stan zdrowotny drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Pniewy można uznać za **zadowalający**, a **drzewostany za stabilne**. Wyjątek stanowią drzewostany sosnowe rosnące na gruntach porolnych, gdzie stwierdzono występowanie patogenów grzybowych systemu korzeniowego oraz szkodników wtórnych. Są to drzewostany porolne o **silnie obniżonej stabilności i niezadowalającym stanie sanitarnym**.
- Od 2017r. **nie wykonywano** agrolotniczych zabiegów wielkoobszarowego ograniczenia liczebności owadów w związku z zagrożeniem od szkodników pierwotnych sosny.
- 3-krotnie wykonywano zabieg ograniczający populację chrabąszcza majowego, a na powierzchni **2941,88 ha** uznano obszar uporczywych pędraczysk.
- W związku z suszą i osłabieniem drzew stwierdza się szkody w drzewostanach od szkodników wtórnych, m. in. **przyplaszczka granatka**, opiętka, kornika drukarza, modrzewiowca, wyrynnika czy rozwiertków.

Podsumowanie

- W latach 2017-2024 pozyskano łącznie ponad **82 tyś m³** posuszu oraz **64 tyś m³** złomów i wywrotów.
- Na terenie Nadleśnictwa Pniewy bardzo istotnym czynnikiem będącym sprawcą szkód w drzewostanach są patogeny grzybowe, w szczególności z rodzaju *Armillaria* wywołujące **opieńkową zgniliznę korzeni** oraz *Heterobasidion annosum* będącego sprawcą **huby korzeni**.
- W dalszym ciągu utrzymuje się problem **zamierania jesionów** w wyniku działalności kompleksu czynników, w tym patogenu *Hymenoscyphus fraxineus*.
- W ostatnim okresie stwierdzano szkody w postaci osłabienia i zamierania drzew w związku z dynamicznym rozwojem półpasożyta – **jemioly rozpierzchlej**.
- Od 2017 roku występowanie uszkodzeń ze strony **zwierzyny płowej** utrzymuje się na podobnym poziomie. Szkody od **bobra** pojawiają się regularnie, jednak utrzymują się na niskim poziomie i nie wpływają na stabilność drzewostanów.

Las Państwowe

Dziękuję za uwagę

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
Zespół Ochrony Lasu w Łopuchówku
Łopuchówko 1, 62-095 Murowana Goślina
zollopuchowko@lasy.gov.pl
tel.: +48 61 812 01 81